

—

Vertaalslag wetenschap → praktijk

- Focus: Wat moet er aan bod komen?
- Vorm: Hoe moet dit aan bod komen?

Hoe hebben wij in Tekster deze vertaalslag gemaakt?

April 26, 2016 2

—

Een preview van de lesmethode

Bekijk het filmpje op: www.tekster.nl

—

Meta-analyse: effectieve didactieken

Intervention category	Average effect
Doelen stellen	2.03 ***
Strategie-instructie	0.96 ***
Feedback	0.88 *
Textstructuur instructie	0.76 ***
Peer interactie	0.59 **
Revisie	0.58
Evaluatie	0.43
Prewriting	0.13
Procesaanpak	-0.25
Grammatica	-0.37

Note:
 *** $p < .001$,
 ** $p < .01$,
 * $p < .05$

Koster, M., Tribushinina, E., De Jong, P., & Van Den Bergh, H. (2015)

—

Focus van instructie: nadruk op het schrijfproces

1. Schrijfstrategie: *algemene aanpak voor schrijftaken, gebaseerd op de fases van het schrijfproces*
2. Tekststructuurinstructie: *criteria voor goede teksten, afhankelijk van communicatief doel en beoogd publiek*
3. Doelen stellen: *reguleren van eigen schrijfproces door monitoren van voortgang t.o.v. het gestelde doel*

April 26, 2016 5

—

Betekenisvolle en doelgerichte opdrachten

Authentieke taken met duidelijke, specifieke communicatieve doelen en 'real-life' problemen

Onderwerpen die dichtbij de leefwereld van de leerling liggen

Voorbeelden:
 Uitnodiging voor een verjaardagsfeestje
 Recept voor een traktatie
 Routebeschrijving voor een speurtocht
 Spelregels
 Brieven/e-mails

April 26, 2016 7

Universiteit Utrecht

—

Waarom is leren schrijven extra moeilijk?

Een dubbele agenda:

1. Je moet een goede tekst schrijven
2. Je moet daar gelijktijdig van leren hoe je een goede tekst moet schrijven

8

Universiteit Utrecht

Vormen van instructie

1. Observerend leren
2. Expliciete instructie
3. (Begeleid) oefenen

April 26, 2016 9

Universiteit Utrecht

—

Observerend leren door modeling

Wat is modeling?
De leerkracht doet hardop denkend de strategieën en denkstappen voor die de leerling nodig heeft.

Waarom is modeling belangrijk bij schrijven?
Schrijven is een denkproces: niet zichtbaar. Door het hardop verwoorden door de leerkracht krijgt de leerling zicht op de stappen van het schrijfproces.

Waarom is modeling effectief?
Leerlingen kunnen zich richten op het schrijfproces zonder zelf te hoeven schrijven, dit vermindert cognitieve overbelasting.

10

Universiteit Utrecht

—

Expliciete instructie

Waarover?
Niet alleen over het product, maar juist ook over het proces

Waarom is expliciete instructie belangrijk bij schrijven?
Begrijpen waarom het belangrijk is om proces in stappen op te delen. En weten welke stappen dan effectief zijn.

11

Universiteit Utrecht

—

(Begeleid) oefenen?

Wat houdt dit precies in?
Gradual release of responsibility van docent naar leerling

Waarom is dit belangrijk bij schrijven?
Omdat de leerling dan zelfstandig de strategie leert toepassen → verhogen van zelfregulatie

12

Universiteit Utrecht

—

Aan de slag!

Analyseer een voorbeeldles:

- Hoe zie je de ingrediënten terug in de lessen?
- Welke activiteiten voor leerlingen
- Welke activiteiten voor leerkrachten
- Welke extra ondersteuning zouden jullie docenten willen bieden

April 26, 2016 14

Universiteit Utrecht

—

Training: Expliciete instructie

DE METHODE VOOR HET LEREN SCHRIJVEN VAN TEKSTEN

April 26, 2016 15

Universiteit Utrecht

—

Training: Modellen + feedback tijdens het proces

DE METHODE VOOR HET LEREN SCHRIJVEN VAN TEKSTEN

April 26, 2016 16

Universiteit Utrecht

—

Training: Peerfeedback

DE METHODE VOOR HET LEREN SCHRIJVEN VAN TEKSTEN

April 26, 2016 17

Universiteit Utrecht

www.tekster.nl
Twitter @teksterNL
E-mail i.r.bouwer@uu.nl
m.p.koster@uu.nl